

Oświadczenie organizacji społecznych po wyborach parlamentarnych 2023

Zarząd Stowarzyszenia "Sieć Solidarności" w dniu 21.10.2023 r. podjął uchwałę o przystąpieniu do OŚWIADCZENIA ORGANIZACJI SPOŁECZNYCH PO WYBORACH PARLAMENTARNYCH, podpisanego 17.10.2023 r. przez kilkadziesiąt organizacji społecznych.

Oświadczenie organizacji społecznych po wyborach parlamentarnych 2023

17 października Państwowa Komisja Wyborcza ogłosiła wyniki wyborów parlamentarnych. Zjednoczona Prawica z wynikiem 35% głosów nie uzyskała wystarczającego poparcia do dalszego sprawowania władzy. Większy mandat zaufania uzyskały trzy ugrupowania pozostające do tej pory w opozycji: KO, Trzecia Droga i Nowa Lewica, na które zagłosowało 54% wyborczyń i wyborców.

W wyborach udział wzięło 74% osób uprawnionych do głosowania, w tym niemal 70% ludzi młodych. Tak wysoka frekwencja nie tylko ustanowiła rekord w historii demokratycznej Polski, ale włączyła nas do czołówki 5 krajów europejskich o najwyższej frekwencji wyborczej. To wielki sukces społeczeństwa obywatelskiego i poważne zobowiązanie dla tych, którzy obejmą teraz władzę.

Zakończył się okres wielkiej mobilizacji społeczeństwa obywatelskiego wokół najważniejszego aktu demokracji parlamentarnej, jakim są wybory powszechne. Polki i Polacy potwierdzili swoje przywiązanie do demokracji, wolności i swobód obywatelskich, prawa do decydowania kto i jak w ich imieniu będzie rządził. Świadczy o tym nie tylko rekordowa frekwencja, ale i bezprecedensowe zaangażowanie dziesiątek organizacji społecznych i wielu tysięcy ludzi w działania na rzecz równych, powszechnych i uczciwych wyborów, prowadzone w okresie przedwyborczym i w samym dniu wyborów.

Monitorowanie prawa i procesu wyborczego, sposobu organizacji wyborów, prowadzenia i finansowania kampanii przez komitety wyborcze, obserwacja oddawania i liczenia głosów, akcje edukacyjne i informacyjne, społeczne kampanie zachęcające do udziału w głosowaniu - wszystkie te działania są dowodem obywatelskiej dojrzałości i odpowiedzialności. Są też wyrazem skuteczności solidarnej współpracy organizacji społecznych.

Organizacje społeczne, wychodząc naprzeciw oczekiwaniom społecznym, sformułowały i przedstawiły również ponadpartyjne, obywatelskie propozycje zmian prawnych i konkretnych polityk społecznych w obszarze przywracania praworządności, ochrony praw kobiet, mniejszości, osób z niepełnosprawnościami, klimatu i środowiska, oświaty, kultury, mediów publicznych, aktywności społecznej. Działanie to wyływało z poczucia odpowiedzialności za kształt i przyszłość polskiego państwa i integralność naszej wspólnoty. Pokazaliśmy, że mamy pomysł na Polskę, w której każda i każdy może czuć się u siebie i uczestniczyć w

tworzeniu dotyczących go rozwiązań; że potrafimy zainspirować ugrupowania polityczne do dialogu i programowej debaty.

Wybory, jak wskazywaliśmy w publikowanych przez nas stanowiskach, apelach, analizach i raportach, zorganizowane i prowadzone były w sposób niezapewniający równych praw i możliwości wszystkim ugrupowaniom. Zjednoczona Prawica wprowadziła w ostatniej chwili zmiany dające jej przewagę wyborczą. Dla osiągnięcia politycznych korzyści zarządziła w dniu wyborów ogólnokrajowe referendum, będące w istocie plebiscytem poparcia dla jej polityk, narzędziem dyskredytowania konkurentów. Na niespotykaną w Polsce skalę wykorzystywała w kampanii instytucje i zasoby państwowe, w tym publiczne media, Poczta Polska i spółki Skarbu Państwa na czele z Orlenem.

Funkcjonariusze rządowi i polityczni nominaci nadużywali swojej pozycji do prowadzenia kampanii oraz atakowania i oczerniania politycznych oponentów.

Mimo tych wszystkich zabiegów zdecydowana większość Polek i Polaków opowiedziała się przeciw kontynuacji rządów Zjednoczonej Prawicy, obdarzając zaufaniem trzy ugrupowania opozycyjne. Wysoka frekwencja wyborcza nie przełożyła się na równie liczne uczestnictwo w zarządzonym w dniu wyborów ogólnopolskim referendum. 40% udział w referendum przesądził o niewiążącym charakterze jego wyników.

Przed nami okres formowania nowego parlamentu i tworzenia rządu. Jako organizacje społeczne działające na rzecz rozwoju demokracji, ochrony praw człowieka oraz budowy silnego społeczeństwa obywatelskiego oczekujemy, że większość parlamentarna i rząd utworzony przez zwycięskie ugrupowania będą realizować swoje wyborcze zapowiedzi i zobowiązania: przywracania praworządności, odbudowy demokratycznych struktur państwa, wprowadzania polityk służących rozwojowi kraju i sprawiedliwości społecznej oraz reform odpowiadających na cywilizacyjne wyzwania XXI wieku, w tym wyzwania klimatyczne, środowiskowe i demograficzne. Liczymy, że będą czynili to z poszanowaniem prawa oraz praw wszystkich osób, w tym praw kobiet, dzieci, mniejszości, osób narażonych na dyskryminację i wykluczenie, w zgodzie z Konstytucją, z troską o wszystkich mieszkańców i mieszkanki naszego kraju, również tych, którzy głosowali na inne ugrupowania lub nie poszli do wyborów.

Wynik wyborów stawia przed organizacjami społeczeństwa obywatelskiego zadanie dalszej pracy na rzecz wzmocnienia, zakorzenienia i odnowy demokracji, ochrony praworządności, promocji wartości europejskich, zwiększania aktywności obywatelskiej, szczególnie wśród ludzi młodych, którzy pokazali w dniu wyborów swoją wolę udziału w życiu publicznym i gotowość do konstruktywnej debaty. Musimy dać im głos i przestrzeń działania i wpływu na rzeczywistość społeczną i polityczną. Musimy też szukać dialogu i porozumienia z osobami o odmiennych poglądach, działać na rzecz budowy solidarności i wzajemnego zaufania, wzmocnienia więzi społecznych, solidarnego stawiania czoła cywilizacyjnym wyzwaniom, odrodzenia wspólnoty.

Jako organizacje społeczeństwa obywatelskiego będziemy wskazywać błędy, nieprawidłowości i niedostatki publicznych polityk, domagać się ich naprawy i proponować możliwe rozwiązania. Będziemy monitorować działania władz publicznych i zarządzanych przez nie instytucji. Będziemy krytykować, protestować i interweniować, kiedy łamane będzie prawo, podważane zasady demokracji, odbierane lub ograniczane nasze obywatelskie

prawa. Taka jest rola i zadanie niezależnego społeczeństwa obywatelskiego, które tworzy fundament silnej demokracji.

Dziękujemy wszystkim, którzy z nami działali i działają. Przed nami wybory samorządowe i wybory europejskie. Od nas również zależy, czy uda nam się wzmocnić polską samorządność i nasze miejsce i rolę w europejskiej wspólnocie.

Akcja Demokracja
Alliance4Europe
Amnesty International Polska
Dolnośląska Federacja Organizacji Pozarządowych
Dziewuchy Austria
Edukacja w Działaniu
Edukacyjna Fundacja im. Romana Czerneckiego
Federacja Konsumentów
Forum Darczyńców w Polsce
Fundacja Civis Polonus
Fundacja CultureLab (Mapuj Pomoc)
Fundacja dla Polski | Fundusz Obywatelski im. Henryka Wujca
Fundacja EduTank
Fundacja Edukacyjna Przedsiębiorczości
Fundacja Feminoteka
Fundacja Greenmind
Fundacja im. Stefana Batorego
Fundacja Kongres Obywatelskich Ruchów Demokratycznych
Fundacja Kultura Liberalna
Fundacja Lasy i Obywatele
Fundacja na rzecz Kobiet i Planowania Rodziny FEDERA
Fundacja na rzecz Praw Ucznia
Fundacja Nowej Kultury Bęc Zmiana
Fundacja OFF school
Fundacja ONI
Fundacja Ośrodka KARTA
Fundacja Panoptykon
Fundacja Pole Dialogu
Fundacja Polska Gościnność / Chlebem i Solą.
Fundacja Przestrzeń dla edukacji
Fundacja Res Publica
Fundacja Rodzić po Ludzku
Fundacja Rozwój TAK - Odkrywki NIE
Fundacja Stocznia
Fundacja Szkoła Liderów im. Z. Pełczyńskiego
Fundacja Szkoły w Chmurze
Fundacja Teach for Poland
Fundacja Varia Posnania
Fundacja Widzialne
Fundacja Wolności
Fundacja "Wolne Sądy"
Helsińska Fundacja Praw Człowieka
Inicjatywa "Nasz Rzecznik"

Inicjatywa obywatelska "Chcemy całego życia!"
Inicjatywa Wiosna Bez Barrier
Inicjatywa "Wolna Szkoła"
Inicjatywa Wschód
Instytut Bezpieczeństwa Społecznego
Instytut Prawa i Społeczeństwa INPRIS
Instytut Spraw Publicznych
Kampania Przeciw Homofobii
Klub Inteligencji Katolickiej w Warszawie
Koalicja Klimatyczna
Komitet Obrony Demokracji
Konsorcjum Migracyjne
Krajowe Forum Oświaty Niepublicznej
Krytyka Polityczna (Stowarzyszenie im. Stanisława Brzozowskiego)
Ogólnopolska Federacja Organizacji Pozarządowych OFOP
Ogólnopolskie Pogotowie dla Ofiar Przemocy w Rodzinie "Niebieska Linia" Instytut
Psychologii Zdrowia PTP
Ogólnopolski Strajk Kobiet
Ośrodek Działań Ekologicznych "Źródła"
Otwarta Rzeczpospolita - Stowarzyszenie przeciw Antysemityzmowi i Ksenofobii
Polska Fundacja im. Roberta Schumana
Polskie Stowarzyszenie im. Janusza Korczaka
Pracownia na rzecz Wszystkich Istot
Protest z Wykrzyknikiem
Ruch społeczny NIE dla chaosu w szkole
Ruch Społeczny Obywatele dla Edukacji
Sieć Obywatelska Watchdog Polska
SOS dla Edukacji
Społeczne Towarzystwo Oświatowe STO
Stowarzyszenie BoMiasto
Stowarzyszenie dO!PAmina lab
Stowarzyszenie Ekologiczne EKO-UNIA
Stowarzyszenie Inicjatywa Kobiety Piaseczno
Stowarzyszenie Interwencji Prawnej
Stowarzyszenie Prokuratorów Lex Super Omnia
Stowarzyszenie Tkalnia
Stowarzyszenie Umarłych Statutów
Wałbrzyska Rada Kobiet
Wielkopolska Rada Koordynacyjna Związek Organizacji Pozarządowych
Wspólnota Robocza Związków Organizacji Socjalnych (WRZOS)
Związek Stowarzyszeń Forum Lubelskich Organizacji Pozarządowych
Związek Stowarzyszeń Polska Zielona Sieć

Treść oświadczenia oraz lista podpisanych pod nim organizacji na stronie schuman.pl:

<https://schuman.pl/strona-glowna/oswiadczenie-organizacji-spoecznych-po-wyborach-parlamentarnych-2023/>

